

Dorota WYSZKOWSKA

Rola statystyki publicznej w planowaniu i monitorowaniu rozwoju regionalnego

Województwa samorządowe, w odróżnieniu od gmin i powiatów, świadczą usługi publiczne w ograniczonym zakresie. Ich podstawowym zadaniem jest realizacja działań na rzecz rozwoju regionalnego. Władze samorządu województwa są odpowiedzialne za opracowanie i wdrażanie strategii rozwoju, programów operacyjnych służących osiągnięciu celów strategicznych, a także koordynację realizacji projektów inwestycyjnych podejmowanych przez różne podmioty. Obecnie ważnym zadaniem zarządu województwa jest także rozdysponowywanie środków unijnych, których wykorzystanie wpływa na tempo i kierunek rozwoju regionów.

Przygotowanie przemyślanej, kompletnej i spójnej strategii rozwoju, jak również monitorowanie postępów jej realizacji i dokonywanie korekt wymaga wykorzystania danych liczbowych opisujących zjawiska społeczno-gospodarcze. Znaczna część z nich pochodzi z systemu statystyki publicznej. Konieczność korzystania z tzw. „twardych” danych jest szczególnie istotna obecnie, kiedy to Unia Europejska (UE) wymaga przedstawiania postępów w osiągnięciu efektów wykorzystywania środków europejskich w ramach polityki spójności i uzależnia przekazywanie pieniędzy od stopnia realizacji założonych celów rozwojowych.

W latach 2014—2020 istotnego znaczenia w rozwoju nabrały także tzw. obszary funkcjonalne, wśród których szczególne miejsce zajmują miejskie obszary funkcjonalne ośrodków wojewódzkich. Będą one znaczącym beneficjentem funduszy europejskich, co sprawia, że muszą przygotowywać plany rozwojowe, określać kierunki wykorzystania środków pomocowych, jak też wywiązywać się z obowiązków monitorowania efektów wdrażania projektów.

Celem artykułu jest omówienie zakresu i sposobu wykorzystania danych statystycznych w dokumentach rozwojowych, na przykładzie wybranych strategii i programów woj. podlaskiego.

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA JAKO PODMIOT ROZWOJU REGIONALNEGO

Podstawą działania samorządu województwa jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, dotycząca planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz tzw. ustawy działowe, przypisu-

jące samorządowi szczegółowe zadania do realizacji¹. Zakres zadań samorządu województwa określono w ustawie z 5 czerwca 1998 r. (*Ustawa...*, 2013). Zgodnie z jej zapisami podstawowym obowiązkiem samorządu województwa jest prowadzenie polityki rozwoju, czyli inicjowanie i realizacja działań służących poprawie funkcjonowania podmiotów gospodarczych oraz warunków życia mieszkańców. Zakres tych działań powinien obejmować zwłaszcza wszystkie te aktywności, na które mogą oddziaływać bezpośrednio władze samorządowe. Samorząd powinien także angażować się w koordynowanie i wspieranie inicjatyw podejmowanych przez innych uczestników rozwoju regionalnego, w tym przedsiębiorców. Działania te bowiem w niemniejszym stopniu sprzyjają rozwojowi regionów, ale pozostają poza bezpośrednim wpływem władz samorządowych. Aktywność samorządu województwa mająca służyć rozwojowi regionalnemu można określić mianem polityki rozwoju regionalnego (intra-regionalnej).

W literaturze przedmiotu znajduje się wiele różnorodnych definicji polityki rozwoju regionalnego. Można ją zdefiniować jako *szlachtę dążącą do zmniejszenia czy też usuwania wewnątrzregionalnych ograniczeń w zaspokajaniu potrzeb mieszkańców województwa*². W UE polityka regionalna definiowana jest jako świadoma i celowa działalność organów władzy publicznej zmierzająca do rozwoju regionalnego, mająca na celu optymalne wykorzystanie zasobów regionów do trwałego wzrostu gospodarczego i podnoszenia ich konkurencyjności³. Jej syntetyczną definicję podano także w ustawie z 6 grudnia 2006 r. dotyczącej zasad prowadzenia polityki rozwoju (*Ustawa...*, 2009). W art. 2 tej ustawy określono, że *polityka rozwoju to zespół wzajemnie powiązanych działań podejmowanych i realizowanych w celu zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju kraju oraz spójności społeczno-gospodarczej i terytorialnej w skali krajowej, regionalnej lub lokalnej*. Samorząd województwa prowadzi politykę rozwoju, na którą składa się (*Ustawa...*, 2013):

- tworzenie warunków rozwoju gospodarczego, w tym kreowanie rynku pracy;
- utrzymanie i rozbudowa infrastruktury społecznej i technicznej o znaczeniu wojewódzkim;
- uzyskiwanie i łączenie środków finansowych publicznych i prywatnych w celu realizacji zadań w zakresie użyteczności publicznej;
- wspieranie i prowadzenie działań na rzecz podnoszenia wykształcenia obywateli;
- racjonalne korzystanie z zasobów przyrody oraz kształtowanie środowiska naturalnego zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju;
- wspieranie rozwoju nauki i współpracy między sferą nauki i gospodarki, popieranie postępu technologicznego oraz innowacji;

¹ Struzik (2008), s. 12.

² Sztando (2010), s. 185.

³ Kmieciak (2013), s. 159.

- wspieranie rozwoju kultury oraz sprawowanie opieki nad dziedzictwem kulturowym i jego racjonalne wykorzystywanie;
- promocja walorów i możliwości rozwojowych województwa;
- wspieranie i prowadzenie działań na rzecz integracji społecznej i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

Realizacja polityki rozwoju regionalnego wymaga zastosowania zróżnicowanych instrumentów, wśród których szczególne miejsce zajmuje strategia tego rozwoju. Samorząd województwa określa ją uwzględniając w szczególności następujące cele (*Ustawa...*, 2013):

- pielęgnowanie polskości oraz rozwój i kształtowanie świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej mieszkańców, a także pielęgnowanie i rozwijanie tożsamości lokalnej;
- pobudzanie aktywności gospodarczej;
- podnoszenie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki województwa;
- zachowanie wartości środowiska kulturowego i przyrodniczego, biorąc pod uwagę potrzeby przyszłych pokoleń;
- kształtowanie i utrzymanie ładu przestrzennego.

Strategia rozwoju województwa zawiera następujące elementy (określone w ustawie):

- diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej województwa;
- cele strategiczne polityki rozwoju województwa;
- kierunki działań podejmowanych przez samorząd województwa dla osiągnięcia tych celów.

Strategia powinna wpisywać się w cele rozwoju kraju określone w dokumentach, takich jak: średniookresowa strategia rozwoju kraju, krajowa strategia rozwoju regionalnego, strategię ponadregionalne, a także koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju. W strategii rozwoju województwa uwzględnia się obszary strategicznej interwencji państwa, wśród nich miasta wojewódzkie i ich obszary funkcjonalne. Stanowią one ważny element europejskiej polityki spójności. Na ich terenie mogą być bowiem realizowane Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT). W Polsce przeznaczono na nie w latach 2014—2020 2,4 mld euro (7,7% środków rozdysponowywanych w ramach regionalnych programów operacyjnych). W założeniach Krajowej Polityki Miejskiej do 2020 r. ZIT definiowany jest jako *instrument proponowany w ramach pakietu rozporządzeń polityki spójności po roku 2014, przeznaczony na rozwój miast, ale i innych obszarów, gdzie istnieje konieczność zaangażowania wsparcia z więcej niż jednego priorytetu, z jednego lub kilku programów operacyjnych (w ramach EFRR⁴ i ESF⁵ lub Funduszu Spójności). Przewiduje on możliwość delegowania zarządzania i wdrażania na niższy poziom, np. do władz miejskich czy instytucji rozwoju regionalnego* (Założenia..., 2013).

⁴ Europejskie Fundusze Rozwoju Regionalnego.

⁵ Europejski Fundusz Społeczny (the European Social Fund).

Strategie rozwoju regionalnego wraz z dokumentami operacyjnymi stanowią podstawę podejmowania działań współfinansowanych ze środków europejskich.

DANE STATYSTYCZNE W DOKUMENTACH DOTYCZĄCYCH ROZWOJU REGIONALNEGO

Przygotowanie strategii rozwoju regionalnego oraz regionalnego programu operacyjnego jest procesem złożonym i długotrwałym, wymagającym zaangażowania przedstawicieli różnych środowisk. Stanowią one podstawę ubiegania się przez województwa o środki z funduszy strukturalnych w ramach realizowanej polityki spójności.

UE w zdecydowanie większym zakresie niż dotychczas będzie kontrolowała skuteczność wykorzystywania przyznanych środków europejskich. Komisja Europejska podkreśla, że w minionej perspektywie finansowej poddawano kontroli wydatkowanie funduszy pod względem formalnym, nie zwracając w zasadzie większej uwagi na osiągnięte dzięki ich wydatkowaniu cele i efekty, dlatego dla okresu 2014—2020 wprowadzono do zasad polityki spójności tzw. zasadę warunkowości. UE podejmując decyzje o przekazywaniu kolejnych transzy finansowych będzie dokonywała oceny realizacji założonych celów, które są określane już na etapie programowania interwencji funduszy europejskich, czyli przygotowywania dokumentów strategicznych i operacyjnych rozwoju.

W strategii rozwoju regionalnego, jak i w regionalnych programach operacyjnych definiuje się wskaźniki, według których będzie mierzony stopień osiągania przyjętych celów. Wskaźniki te muszą być trafnie określone, aby mogły dobrze spełniać swoją rolę. Niestety wcześniej często nie przywiązywano do tego *należytej uwagi, wiedząc, że nie są one zbyt istotne dla określenia sukcesu realizowanego programu*⁶.

Przy opracowywaniu dokumentów rozwojowych woj. podlaskiego na lata 2014—2020, zdając sobie sprawę z konsekwencji wyboru wskaźników oraz określenia ich wartości docelowych (z uwzględnieniem wartości wyjściowych), władza samorządowa podjęła współpracę ze statystyką publiczną. Przedstawiciele Urzędu Statystycznego w Białymstoku w zasadzie na każdym etapie przygotowywania *Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020* (SRWP) oraz *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014—2020* (RPOWP) mieli możliwość przekazywania uwag i sugestii dotyczących proponowanych do wykorzystania wskaźników, jak też poprawności i zasadności użycia danych do opisu sytuacji społeczno-gospodarczej⁷.

⁶ Gurbiel (2013), s. 3.

⁷ Przedstawiciel Urzędu był członkiem Komitetu Sterującego Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego oraz Grupy ds. wsparcia przygotowania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014—2020.

Samorząd województwa wykorzystuje do monitorowania tylko niektóre dane pochodzące ze statystyki publicznej. W dużej części dane te dotyczą zjawisk, których statystyka publiczna nie obejmuje badaniami. Zestawienie liczby wskaźników przyjętych do monitorowania strategii rozwoju województw oraz udziału wskaźników pochodzących ze statystyki publicznej zaprezentowano w tablicy.

**LICZBA WSKAŹNIKÓW PRZYJĘTYCH DO MONITOROWANIA
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTW**

Województwa	Ogółem	Odsetek wskaźników pochodzących ze statystyki publicznej
Dolnośląskie	51	78,4
Kujawsko-pomorskie	66	71,2
Lubelskie	41	61,0
Lubuskie	29	65,5
Łódzkie	78	70,5
Małopolskie	62	58,1
Mazowieckie	25	80,0
Opolskie	114	71,9
Podkarpackie	142	45,8
Podlaskie	67	50,7
Pomorskie	48	41,7
Śląskie	157	60,5
Świętokrzyskie	44	65,9
Warmińsko-mazurskie	31	54,8
Wielkopolskie	92	79,3
Zachodniopomorskie	130	72,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie systemu monitorowania Strateg. <http://strateg.stat.gov.pl/> (10.02.2015).

Wśród wskaźników przyjętych do monitorowania postępu realizacji celów SRWP, pochodzących spoza statystyki publicznej, znajdują się miary opisujące eksport podlaskich podmiotów gospodarczych, współpracę transgraniczną oraz współpracę jednostek samorządu terytorialnego, dostępność komunikacyjną wybranych jednostek osadniczych, zakres i tempo rozbudowy sieci elektroenergetycznej oraz konkurencyjność województwa (*Aneks...*, 2013).

Do często wykorzystywanych wskaźników pochodzących spoza statystyki publicznej należą także wielkości odnoszące się do funkcjonowania administracji publicznej, instytucji otoczenia biznesu oraz zakresu i skuteczności ich działania, społeczeństwa informacyjnego czy też budowy społeczeństwa obywatelskiego (zestawienie).

**ZESTAWIENIE MIAR SPOZA SYSTEMU STATYSTYKI PUBLICZNEJ
PRZYJĘTYCH DO MONITOROWANIA STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTW**

Wyszczególnienie	Nazwa wskaźnika
Kapitał społeczny	frekwencja w wyborach do organów jednostek samorządu terytorialnego (I tura); odsetek osób przekazujących 1% podatku na rzecz OPP
Kultura, turystyka, sport	udział podmiotów sektora kreatywnego w liczbie podmiotów ogółem; odsetek populacji mieszkańców województwa do lat 19 uczestniczącej w imprezach sportu szkolnego; młodzież do lat 18 ćwicząca w klubach sportowych na 1000 osób w wieku do lat 18
Edukacja i wychowanie	średnie wyniki egzaminów gimnazjalnych w części humanistycznej; zdawalność matur
Ochrona zdrowia	odsetek ludności województwa objętej programami zdrowotnymi
Administracja publiczna	odsetek decyzji uchylonych przez samorządowe kolegia odwoławcze; odsetek urzędów gminnych posiadających certyfikat jakości; liczba projektów realizowanych z partnerami krajowymi i zagranicznymi w szt.
Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka	powierzchnia terenów inwestycyjnych w ha; liczba inkubatorów przedsiębiorczości i parków naukowo-technologicznych; liczba istniejących klastrów/inicjatyw klastrowych w województwie; liczba inwestorów/wartość inwestycji w parkach przemysłowych i technologicznych
Eksport	zmiana eksportu przemysłu w województwie (2011=100); udział wartości eksportu przemysłu zaawansowanych i średniozaawansowanych technologii w wartości eksportu ogółem; wartość eksportu w województwie w mln zł
Społeczeństwo informacyjne	gminy objęte systemem GIS w %; średnia liczba usług świadczonych on-line przez JST w ramach PSeAP co najmniej na poziomie 3; odsetek osób korzystających z usług on-line świadczonych przez urzędy
Badania i innowacje	wydatki na technologie informacyjne w relacji do PKB w %; liczba małych i średnich podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w REGON na 1 ośrodek innowacji i przedsiębiorczości
Transport i łączność	odsetek mieszkańców województwa objętych transportem zbiorowym do Warszawy (w porannym szczycie komunikacyjnym); suma średnich okresów dojazdu z miasta wojewódzkiego do stolic sąsiadujących województw (w transporcie drogowym i kolejowym) (min); liczba telefonów komórkowych przypadających na 1 tys. mieszkańców w szt.
Rachunki narodowe	PKB na mieszkańca wg PPP (UE 27=100); wartość dodana brutto w branżach powiązanych z inteligentnymi specjalizacjami jako % wartości dodanej brutto województwa ogółem (mierzona w cenach bieżących)

Źródło: jak przy tablicy.

Drugim dokumentem opracowywanym w województwie, stanowiącym podstawę do wydatkowania środków unijnych w rozpoczynającej się perspektywie finansowej, jest RPOWP (*Program Operacyjny...*, 2014). Określono w nim m.in. kierunki interwencji publicznej z wykorzystaniem EFRR i EFS, a także wskaźników produktów i rezultatów. W przypadku RPOWP pierwsza grupa wskaźników będzie monitorowana wyłącznie na podstawie informacji przekazywanych od beneficjentów poszczególnych projektów, natomiast wśród wskaźników rezultatu, których zdefiniowano 76, tylko 22 będą pochodziły ze statystyki publicznej⁸. Wynika to z faktu, że środki w ramach projektów będą kierowane do konkretnych osób, przedsiębiorstw i instytucji. Konieczne będzie zatem wykazanie przez te jednostki efektów osiągniętych dzięki uzyskanemu wsparciu, np. kontynuowanie zatrudnienia w określonym momencie po zakończeniu udziału w szkoleniach czy też prowadzenie działalności przez przedszkole w określonym czasie po zakończeniu realizacji projektu.

Spośród 33 wskaźników przyjętych do monitorowania wkładu RPOWP w realizacji celów Umowy Partnerstwa 11 pochodzi z systemu statystyki publicznej, natomiast wśród wskaźników rezultatu strategicznego możliwe jest uzyskanie 13 z 15 przyjętych do monitorowania miar ze statystyki publicznej.

Przy opracowaniu RPOWP wykorzystywano dane statystyczne do opisu sytuacji w zakresie stanu i ochrony środowiska, ludności, rynku pracy, infrastruktury społecznej i gospodarczej, rolnictwa, przemysłu i budownictwa czy też innowacyjności przedsiębiorstw i ich sytuacji finansowej. Posłużyły one do zobrazowania problemów rozwojowych województwa i przedstawienia uzasadnienia dla realizacji zdefiniowanych kierunków rozwoju i celów szczegółowych programu.

STRATEGIA ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI TERYTORIALNYCH JAKO PLAN ROZWOJU MIEJSKICH OBSZARÓW FUNKCJONALNYCH NA PRZYKŁADZIE BIAŁOSTOCKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO⁹

Białystok i jego obszar funkcjonalny zostały uznane za jeden z pierwszych tzw. obszarów strategicznej interwencji w SRWP, wskazany jako najsilniejszy biegun wzrostu, który oddziałuje na cały region (*Strategia Rozwoju...*, 2013). Podkreślono, że ważnym wymiarem rozwoju tego obszaru jest współpraca Białegostoku z gminami ościennymi, miasto bowiem wypełnia wobec tych jednostek wiele funkcji typowych do ośrodka wojewódzkiego i największego ośrodka usługowo-naukowego w regionie.

Jednocześnie w SRWP stwierdzono, że *niewątpliwie w interesie całego regionu jest wsparcie rozwoju funkcji metropolitalnych stolicy województwa,*

⁸ W tym 5 wskaźników jest obliczanych przez samorząd województwa samodzielnie na podstawie danych z zasobów statystyki publicznej.

⁹ Białostocki Obszar Funkcjonalny tworzą Białystok oraz 9 gmin należących do pow. białostockiego.

w tym w szczególności funkcji o charakterze gospodarczym, naukowym, społecznym oraz tych dotyczących dostępu do usług publicznych wyższego rzędu, w tym kulturalnych, a także turystycznych i symbolicznych. Wskazano na potencjał naukowy koncentrujący się w stolicy województwa oraz walory bezpośredniego otoczenia ośrodka aglomeracyjnego, które łącznie mogą być naturalnym miejscem do rozwoju usług zorientowanych na wschodnich sąsiadów oraz gospodarkę (*Strategia Zintegrowanych...*, 2014).

Możliwość realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) w ramach RPOWP stanowi istotną szansę rozwoju Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego (BOF). Zastosowanie tego instrumentu pozwoli na wykorzystanie w procesie rozwojowym naturalnych atutów gmin tworzących BOF. Powinno to przyczynić się do jeszcze silniejszego wzajemnego oddziaływania Białegostoku i gmin ościennych.

Wymóg przygotowania strategii ZIT jako dokumentów stanowiących podstawę wykorzystania środków unijnych rozdysponowywanych w ramach regionalnych programów operacyjnych określono bezpośrednio w dokumencie *Umowa Partnerstwa — Zintegrowane Inwestycje Terytorialne*¹⁰. Podstawę opracowania strategii ZIT na poziomie krajowym stanowią wspomniane już Założenia Krajowej Polityki Miejskiej do 2020 r. (*Założenia...*, 2013).

W opracowanej strategii ZITBOF dane statystyczne stały się podstawą do przeprowadzenia diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej gmin tworzących BOF. Strategia ta będzie także podlegała monitorowaniu. Wśród 17 ogólnych wskaźników monitorowania 16 pochodzi ze statystyki publicznej. Zupełnie odmiennie kształtuje się struktura wskaźników produktów i rezultatów wdrażania strategii. Z 13 zdefiniowanych wskaźników rezultatu 6 jest dostępnych w statystyce publicznej, natomiast wszystkie wskaźniki produktu będą ustalane na podstawie danych przekazywanych przez uczestników projektów. Podobnie jak w przypadku RPOWP, dotyczą one konkretnych osób i podmiotów.

Projekt strategii był przedmiotem obrad Komitetu Sterującego Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego, podczas których zgłaszano uwagi do jego zapisów, a Urząd Statystyczny w Białymstoku poprzez swego przedstawiciela miał możliwość wypowiedzenia się na temat wykorzystywania danych i ich dostępności na różnych poziomach agregacji.

Podsumowanie

Można stwierdzić, że statystyka publiczna stanowi ważne źródło danych wykorzystywanych przez władzę samorządową. Są one szczególnie przydatne w trakcie opisu sytuacji społeczno-gospodarczej przy opracowywaniu dokumentów strategicznych i operacyjnych rozwoju, jak też przy opracowywaniu syste-

¹⁰ *Programowanie...*, 2014.

mów monitorowania postępów ich realizacji i osiągniętych efektów. Dane pobierane z systemu statystyki publicznej są rzetelne, obiektywne, dostępne i powtarzalne¹¹. Realizowane badania dotyczą całego kraju, co pozwala na dokonywanie porównań pomiędzy województwami lub innymi jednostkami podziału administracyjnego kraju. Użytkownicy podkreślają jednak, że dane statystyczne powinny być udostępniane szybciej. W wielu przypadkach chcieliby otrzymać dane dla niższych poziomów agregacji, zwłaszcza dla regionów. Podmioty odpowiedzialne za rozwój zgłaszają także potrzebę podejmowania przez statystykę publiczną nowych badań, które pozwoliłyby na opracowanie danych, co najmniej na poziomie regionalnym, z takich dziedzin, jak instytucje otoczenia biznesu, społeczeństwo obywatelskie i eksport.

Jednocześnie należy podkreślić, że rola statystyki publicznej nie kończy się na etapie opracowania czy zaopiniowania projektów strategii i programów rozwojowych. Wzorem lat ubiegłych statystyka publiczna będzie dostarczała danych do monitorowania efektów wdrażania dokumentów, a jej przedstawiciele będą uczestnikami licznych gremiów zajmujących się oceną postępów realizacji tych dokumentów. Wykonywanie zadań związanych z monitorowaniem i ewaluacją wymaga podejmowania stałej współpracy pomiędzy organami władzy odpowiedzialnymi za rozwój w ujęciu krajowym i regionalnym a jednostkami statystyki publicznej. Tylko wtedy możliwe jest wypracowywanie najlepszych rozwiązań, czego przykładem może być przygotowany przez GUS i Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju system monitorowania Strateg, który zawiera wskaźniki do monitorowania strategii opracowanych na lata 2014—2020 dla kraju i regionów.

dr Dorota Wyszkowska — *Urząd Statystyczny w Białymstoku, Uniwersytet w Białymstoku*

LITERATURA

- Aneks nr 4 do Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020 z 9 września 2013 r.* — *System wskaźników monitorowania* (2013), Białystok
- Gurbiel K. (2013), *Warunkowość w polityce spójności po 2013 r. — wnioski i rekomendacje na podstawie dotychczasowego przebiegu debaty*, https://www.mir.gov.pl/fundusze/Fundusze_Europejskie_2014_2020//Negocjacje_2014_2020/Raporty/Documents/gurbiel.pdf
- Kmieciak R. (2013), *Samorząd wojewódzki w Polsce jako podmiot polityki rozwoju regionalnego*, [w:] „Przegląd Politologiczny”, Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, Nr 4
- Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014—2020* (2014), Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego, projekt z 21.12.2014 r.

¹¹ Opinia wyrażona przez przedstawicieli Urzędu Marszałkowskiego w dokumencie przygotowanym w związku z monitorowaniem postępów realizacji *Programu Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Podlaskiego do roku 2020 „e-Podlaskie”*.

- Program Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Podlaskiego do roku 2020 „e-Podlaskie”* (2011), Białystok
- Programowanie perspektywy finansowej 2014–2020 — Umowa Partnerstwa* (2014), Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, 21 maja 2014 r.
- Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020* (2013), Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego, Załącznik do Uchwały Nr XXXI/374/13 Sejmiku Województwa Podlaskiego z 9 września 2013 r.
- Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014–2020* (2014), Białostocki Obszar Funkcjonalny, Białystok
- Struzik A. (2008), *Samorząd województwa jako podmiot zarządzania regionalnego*, Mazowsze, „Studia Regionalne”, Nr 1
- Sztando A. (2010), *Polityka intraregionalna — pojęcie, podmioty, cele i instrumenty*, [w:] „Prace Naukowe Uniwersytetu we Wrocławiu”, Nr 110, Wrocław
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa*, Dz. U. z 2013 r. poz. 596, z późn. zm.
- Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*, Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.
- Założenia Krajowej Polityki Miejskiej do 2020* (2013), Ministerstwo Rozwoju Regionalnego

SUMMARY

Voivodship self-government in Poland plays an important role in the programming and carrying out voivodship development policy. The government prepares various documents, including regional development strategies and regional operational programmes to ensure sustainable development. Simultaneously these documents constitute a basis for making European funds available. Preparation of well-thought-out, complete, and coherent documents, as well as the monitoring their implementation require using figures describing different social and economic phenomena. A significant number of these figures comes from the public statistics system. The necessity of making use of hard data is of special importance right now, as the European Union both requires the presentation of progress in the efficiency of using European funds within the sustainable policy framework and makes future fund transfers dependent on the progress in achieving previously-set development goals. The aim of the article is to present the scope and the way of using statistical data in development documents on the basis of certain strategies and programmes from a Podlaskie voivodship area.

РЕЗЮМЕ

В статье было представлено значение статистических данных для органов территориального самоуправления, которые разрабатывают стратегию регионального развития.

Для обеспечения гармонического развития местное самоуправление разрабатывает разные программы, в том числе стратегию регионального развития и региональную оперативную программу. Они являются основой для использования союзных фондов. Подготовка обоснованных, комплексных и сплоченных документов, а также мониторинг прогресса их реализации требует использования данных характеризующих различные социально-экономические явления. Значительная часть этих данных поступает из системы официальной статистики. Европейский союз требует оценки прогресса в области использования фондов в политике сплоченности.